

виробничими змінами, які відбуваються у легкій промисловості. Тому сучасна індустрія моди потребує кваліфікованих, всебічно розвинених, ініціативних фахівців, здатних до професійної мобільності в умовах стрімкої інформатизації суспільства.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гурьянова Ю.Н. *Разработка инновационного метода 3D-проектирования одежды* / Ю.Н. Гурьянова, Л.А. Сафина. // *Новые технологии и материалы легкой промышленности, том 2.* – Казань: Издательство КНИТУ, 2014. – С. 26-28.
2. *Индустрия моды осваивает 3D-печать* – Режим доступу: <http://www.facte.eu/zhizn/industriya-mody-pechat> (дата звернення: 15.03.2018) – Назва з екрану.
3. Скварок М.Ю. *Професійна підготовка майбутніх інженерів-педагогів до проектування одягу засобами інформаційних технологій [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Скварок Марія Юріївна ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування.* – Рівне, 2015. – 21 с.
4. Шандренко О.М. *Комп'ютерні технології в дизайні одягу* / О.М. Шандренко // *Культура і мистецтво у сучасному світі : наук. зап. КНУКіМ, Київ.* – 2010. – Вип. 11. – С. 280-287.

*Лариса Гриценко
(Полтава, Україна)*

ПЕДАГОГІЧНІ ОСНОВИ ТВОРЧОЇ САМОРЕАЛІЗАЦІЇ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

У сучасний період якісних перетворень у сфері вищої освіти, самоідентифікації української національної вищої школи в умовах формування єдиного світового освітнього простору і найважливіших парадигмальних змін посилюються вимоги до професійної підготовки майбутніх фахівців професійної освіти. Одним зі стратегічних завдань, окреслених у Національній доктрині розвитку освіти в Україні [5], є створення умов для формування освіченої, творчої особистості, реалізації та самореалізації її природних задатків і можливостей в освітньому процесі.

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

У психолого-педагогічній літературі проблеми творчої самореалізації студентів були і залишаються об'єктом уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних дослідників: особливості творчої діяльності (І. Єрмаков, Л. Сохань, С. Сисоєва), проблеми пов'язані із професійним самовихованням, самореалізацією особистості (І. Бех, Г. Васянович, О. Дем'янчук, О. Дубасенюк, О. Киричук, Н. Ничкало, О. Пехота, Т. Яценко). Відомим дослідником технології формування творчої самореалізації М. П. Лещенко розглянуто теоретичні концепції, які є актуальними для української педагогічної науки.

Сучасний викладач професійної освіти – це високоосвічений фахівець, який володіє фундаментальними соціально-гуманітарними, психолого-педагогічними і фаховими знаннями, вміє використовувати ці знання у своїй професійній діяльності, розвиває свій творчий потенціал, використовує нові технології в проектно-технологічній діяльності.

Результатом самореалізації майбутнього викладача професійної освіти має бути потреба до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, мотивація до розвитку власного творчого потенціалу та учня. Саморозвиток і самореалізацію особистості розглядаємо як умову творчого зростання, а призначення самореалізації вбачаємо у створенні умов для творчості, за яких особистість саморозвивається і самореалізується. Найбільш важливою якістю, необхідною для повноцінної творчої самореалізації особистості, є креативність, яка сприяє появі нового, новаторського продукту, що є важливою складовою особистісного та професійного зростання фахівця.

Найбільші можливості в удосконаленні особистості, на думку психологів, відкриває творчість. Саме творча самореалізація сприяє розвитку особистості, досягненню нею багатьох цілей; при цьому спосіб її стає індивідуальним. Загально визнано, що людина хоче стати такою, яким є її ідеал. На думку О. В. Дєдюхіна, у процесі творчої самореалізації це неможливо, оскільки людина розкриває і розвиває власні обдарування, а не

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

наслідує когось іншого. “Саме у творчості знаходиться джерело самореалізації особистості, яка вміє аналізувати проблеми, які виникають, встановлювати системні зв’язки, виявляти протиріччя, знаходити їх оптимальне рішення, прогнозувати можливі наслідки, реалізації таких рішень і т. ін.”, – наголошував С. Л. Рубінштейн. Сучасними вченими акцентується увага на тому, що кожна людина від природи певною мірою володіє задатками для розвитку творчого потенціалу, який можна визначити як універсальну, цілісну якість людини, змістовна визначеність якої виявляється у творчій діяльності на основі прирощення матеріально-духовних цінностей, саморозвитку і самореалізації особистості за допомогою фізичних, психологічних і духовних ресурсів [1, 2].

Творчість як педагогічна категорія знайшла своє відображення у багатьох наукових працях, оскільки ця якість особистості сприяє визначенню сутності та змісту її творчої самореалізації.

У «Сучасному словнику з педагогіки» поняття «творчість» трактується як «діяльність, результатом якої є створення нових, оригінальних і вдосконалених матеріальних та духовних цінностей, що мають об’єктивну чи суб’єктивну значущість» [4]. Саме результати творчості в процесі взаємодії людини й суспільства стають соціокультурними цінностями, в особистісному плані продукти творчої діяльності особистості виступають яскравим показником результативності її життєдіяльності.

Досліджуючи творчу самореалізацію студентів у навчальному процесі, О. Шелкунова вказує на відмінність її від творчої самореалізації школярів та вчителів, оскільки студенти вже здобувають професійну освіту але при цьому у них ще не відбувається професійна самореалізація. Вказуючи на відсутність висвітлення даного терміну в педагогічній літературі, автор подає власне його тлумачення, а саме як: «самоорганізоване і рефлексивне навчання на основі інтелектуальної і практично дієвої ініціативи, результатом якої є задоволеність продуктами своєї навчальної діяльності».

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

В основі творчої самореалізації, на думку Л. Недогрєєвої, лежить самоактуалізація, яка є синтезованою сукупністю пізнавального мислення, що формується ситуаціями й обставинами. З огляду на це, творчу самореалізацію студентів можна розглядати як неперервний і цілеспрямований процес розвитку видів і стилів мислення, ефективної операціоналізації пізнавальних умінь та навичок. Серед наукових робіт можна виокремити окрему групу, присвячену дослідженню творчої самореалізації особистості саме вчителя. Так, предметом дослідження науковців стали такі питання, як: педагогічні умови творчої самореалізації молодого вчителя (М. Ситнікова), організаційно-педагогічні умови творчої самореалізації вчителя в професійних коледжах (О. Дарузе), орієнтація на творчу самореалізацію педагога (Г. Буреніна), шляхи формування ціннісних установок учителя на творчу самореалізацію (Л. Ведернікова), творча самореалізація вчителя як умова його успішної професійної адаптації (Д. Мірошніченко та О. Дедюхіна), творча самореалізація вчителя як сукупність пізнавальних, особистісних особливостей, що створюють умови для розвитку професійно значущих якостей особистості у процесі виконання специфічної діяльності (О. Полянничко, М. Ільницький, А. Еретик).

В. Андрєєв розглядає творчу самореалізацію вчителя як процес здійснення його творчих задумів для досягнення поставлених цілей у вирішенні особистісно-значущих педагогічних проблем, які сприяють максимальній реалізації свого творчого потенціалу. На переконання І. Золотухіної, творча самореалізація вчителя передбачає «включення його в педагогічну творчість, в процесі якої педагог здійснює свої творчі задуми й рішення інноваційних завдань, які сприяють повній реалізації здібностей особистості» [1]. Як процес і результат самоздійснення творчої суті особистості в професійній діяльності характеризує творчу самореалізацію вчителя М. Ситнікова. Як видно із зазначеного вище, представлені точки зору авторів сходяться на тлумаченні творчої самореалізації вчителя як

*Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції
«Дизайн-освіта: проблеми та перспективи, (присвячена міжнародному Дню дизайнера)»*

процесу розвитку й розкриття творчого потенціалу особистості в межах професійно-педагогічної діяльності. На основі аналізу наукових джерел подібного висновку

Узагальнюючи проведений теоретичний аналіз, можна зазначити, що в основі всіх тверджень дослідників лежить думка про розкриття і вираження внутрішньої суті (задатків, здібностей, можливостей, потенціалу, сутнісних сил) особистості в процесі її активної творчої діяльності. З огляду на те, що творчу діяльність (творчість) розглядають як генерацію нової інформації в одну із галузей науки, техніки, виробництва, мистецтва чи життєдіяльності людини в цілому, можна підсумувати, що така діяльність вимагає від особистості цілеспрямованості, зусиль, розвитку професійних умінь та якостей, вдосконалення професійної майстерності й готовності здійснювати цю діяльність. Звідси випливає, що творча самореалізація майбутнього викладача професійної освіти залежить як від потреби й здатності особистості реалізувати свій потенціал у фаховій діяльності, так і від рівня його професіоналізму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Волосенко А. Формування професійної компетентності як важливий чинник творчої самореалізації майбутнього вчителя / А. Вороніна // Проблеми підготовки сучасного вчителя № 6 (Ч. 1), 2012. – С. 140-149.
2. Недогрєєва Л. Творча самореалізація студентської молоді / Л. С. Недогрєєва // Педагогічні науки. Неперервна освіта : проблеми, пошуки, перспективи : [зб. наук. праць]. – Суми : Сумській державний університет, 2007. – Частина 2. – С. 301–305.
3. Сегеда Н. Сутність характеристики професійної самореалізації вчителя / Н. А. Сегеда // Теоретичні питання освіти та виховання : [зб. наук. праць]. – К. : Видавничий центр КДЛУ. – 2000. – Вип. 13. – С. 58–60.
4. Современный словарь по педагогике / [сост. Е. С. Рапацевич]. – Мн. : Современное слово, 2001. – 928 с.
5. Теплова О. Формування готовності до творчої самореалізації майбутнього вчителя музики : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. Ю. Теплова. – К. , 2005.